

ŘEPEČ, okr. Tábor, Jihočeský kraj

Pravěké mohylové pohřebiště

1600–50 př. Kr.

Význam: Jeden z největších jihočeských mohylníků s velkou kumulací mohyl na malém prostoru a s náznaky pravidelnějšího uspořádání.

Historie: Významný český archeolog J. L. *Píč se dozvěděl o repečských *mohylách v poloze známé jako Atlas nebo Hatlas od svého kolegy dr. Máchala („pěkná skupina mohyl s počtem přes 40“), který zde prokopal první dvě mohyly za svých studentských let, snad v r. 1873. O více než dvacet let později Píč provedl odkryv v rámci svého „archeologického tažení“ jižními Čechami, při němž během několika letních kampaní navštívil 21 mohylových pohřebišť a prozkoumal 136 hrobů. V Řepči otevřel celkem 24 mohyly; pro srovnání uveďme, že při dnešních odborných požadavcích je těžké pro jednoho badatele s velkým týmem spolupracovníků prozkoumat

jednu mohylu ročně. Píčov výzkum, i když za sebou zanechal neúplně prozkoumané a rozvalené mohyly, dodnes zůstal základem našich poznatků o tomto pohřebišti. Plán *mohylníku vznikl až v r. 2010 v rámci systematického *archeologického průzkumu Západočeské univerzity v Plzni.

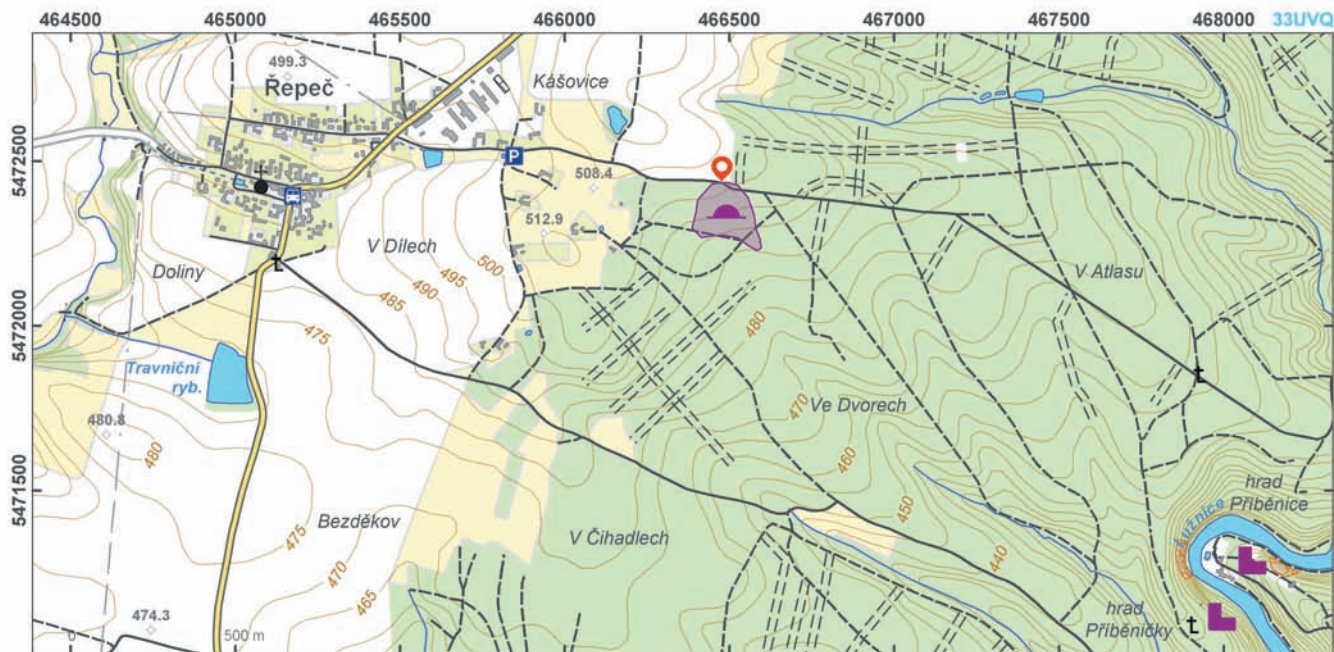
Nejvíce (minimálně 14) prozkoumaných mohyl pochází ze střední doby bronzové; dvě mohyly lze na základě zachovaných nálezů zařadit do mladší doby bronzové, jednu do doby halštatské. Ostatní hroby z tohoto období a také pohřeb z časně doby laténské byly přidány do čtyř starších náspů.

Základ mohylové konstrukce tvořil *kamenný věnec nebo jednotlivými kameny kruhovitě vymezený obvod. Obojí sloužilo jako praktické i symbolické ohrazení. Prostor uvnitř

↑ Jedna z mohyl pravěkého pohřebiště. Foto Z. Kačerová, 2014.

□ Plán lokality podle Křišťuf 2012; upravit Č. Čišec-ký.

vymezeného obvodu členily kamenné konstrukce, u nichž nebo v nichž se nacházely pohřby zakryté hlinitým, případně kamenným pláštěm. Hroby se obvykle nezahlubovaly a spálené tělesné pozůstatky byly pokládány na původní povrch, případně na hliněnou či kamennou vyvýšeninu nebo podložku z organické hmoty. Pouze v jedné z řepčských mohyl byly spálené lidské ostatky nasypány do keramické nádoby („urny“). Těla byla spalována patrně mimo prostor hrobů a mohyl a pohřební obřady se odehrávaly individuálně, podle místních společenských tradic kmene či rodiny. Na některých pohřebištích se našla také nespálená těla, která byla ukládána v natažené poloze nebo s mírně pokrčenýma nohama.

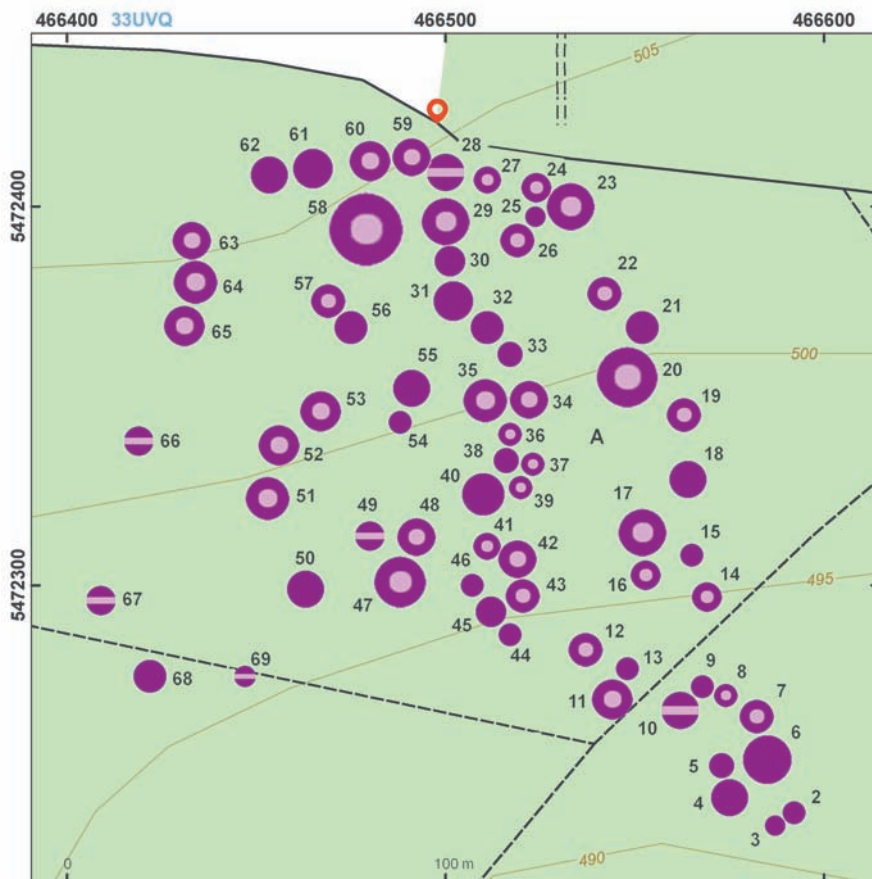
Pohřební výbava se skládala z několika typů předmětů: v muž-

ských hrobech se objevovaly zbraně a drobné nástroje (dýka, meč, šídlo); u žen převládaly bronzové šperky (náramky, náhrdelníky) a ozdoby či spínadla šatu (jehlice – obvykle ve dvojici). V Píčově mohyle č. 12 byl nalezen bronzový dvouramenný sekeromlat s tulejí, na obou koncích „sličnými“ vroubky zdobenou, který dokládá kontakty zdejších obyvatel s karpatskou kotlinou a patrně odráží významné postavení svého majitele. Soubory milodarů jsou v době bronzové i železné podobné, v druhém období pouze přibývají železné předměty. U čtyř dodatečně vložených žárových pohřbů z mladší doby laténské v Řepči to byly konkrétně železný meč, kopí, sekera a klíč. Uložení milodarů se řídilo podle typu pohřbu: u kostrových pohřbů byly nádoby ukládány k hlavě nebo no-

hám, šperky se našly v místech, kde je mrtvý nosil, a zbraně ležely podél těla; v případě žárových pohřbů byly milodary přidány k popelu před nasypáním mohly.

Největší mohyla (označená Píčem jako č. 7) dosahovala průměru 15 m, na vrcholu 5 m a v době *archeologického výzkumu byla její výška 2,3 m. Mohyla obsahovala dva „kužely“ se dvěma pohřby ze střední doby bronzové. Do hlinitého pláště, který je příkrýval, byl v době halštatské dodatečně přidán třetí hrob, obsahující spálené kosti, dvě železné uzdy, hroty železných oštěpů, nádoby a drobné bronzové předměty.

Další informace o mohylových pohřebištích stejných období obsahují hesla →Hvozďany u Bechyně, →Plav, →Sepekov, →Malovice u Erpužic a →Velká Dobrá.

Průřez mohyly čís. 7.

Popis: Pohřebiště leží východně od Kášovic v lesní trati Ve Dvorech, jižně od lesní cesty Hybšmanky, která směřuje východním směrem do údolí Lužnice. Je situováno na mírném jižním svahu klesajícím k vyschlé vodoteči. V r. 2010 zde archeologové zaznamenali 68 jistých mohyl, jejichž velikost se snižuje od severu k jihu. V rámci mohylníku je 28 mohyl neporušených, ostatní jsou porušeny staršími výzkumy, neodbornými vkopy či lesními pracemi.

Mohyly jsou na pohřebišti uspořádány v liniích, což u pravěkých mohylníků, na rozdíl od těch raně středověkých (srov. → Bechyňská Smoleč, → Vitín), není obvyklé. Řady mohyl jsou zde ale v kontrastu s raně středověkými nalezišti orientovány ve směru sever–jih. Nejvýraznější linie náspů jsou patrné ve východní části pohřebiště. V prostoru mezi těmito řadami (**A**) mohla podle P. Křišťufa procházet původní cesta, kolem níž se také kumulují nejvíce mohyl. Cesty jsou doloženy i na jiných pravěkých mohylnících, např. na pohřebišti ve → Štáhlavech. **[dd]**

Literatura: Píč 1898; Dubský 1949; Jiráň a kol. 2008; Menšík a kol. 2010; Chvojka – Michálek 2011; Křišťuf 2012.

Navigační bod: N 49°24'12.89", E 14°32'17.49" (vstup na lokalitu).

Přístup: Z doporučeného místa parkování v místní části Kášovice po cestě na východ směrem k lesu. Mohyly se nacházejí po pravé straně na okraji lesa.

Rizika: Ve vegetačním období lokalita zarůstá hustým maliním.

Okolí: [1] Řepeč (TA), halštatská mohyla: N 49°23'39.98", E 14°33'21.01" (1,6 km).

[2] →Řepeč (TA), zřícenina hradu Příběničky (1,9 km).

[3] →Malšice (TA), zřícenina hradu Příběnice (2,0 km).

[4] Slavňovice (TA), hradiště Velšov: N 49°22'50.83", E 14°31'46.26" (2,7 km).

[5] Dražice u Tábora (TA), hradiště: N 49°24'26.90", E 14°35'36.38" (3,9 km).

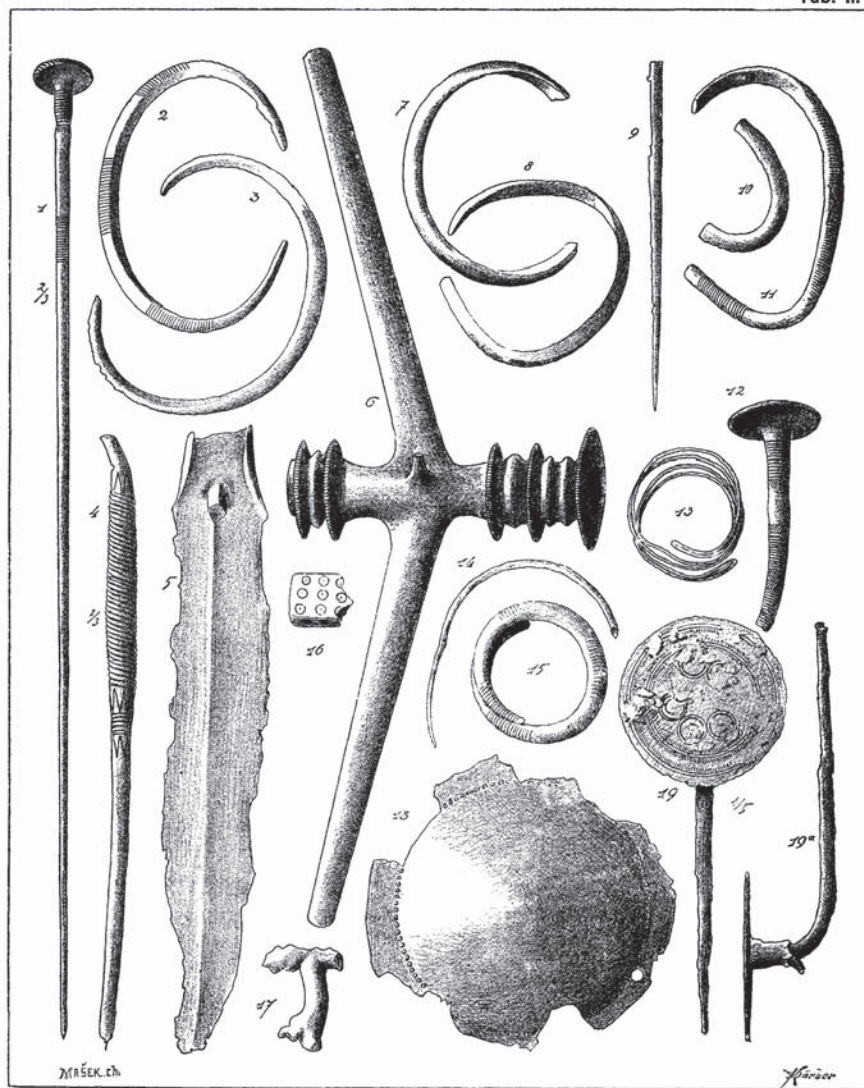
[6] Dobronice u Bechyně (TA), mohylník: N 49°20'57.56", E 14°31'24.36" (6,2 km).

[7] →Sepekov (PI), pravěký mohylník (6,2 km).

[8] Sepekov (PI), pravěké výšinné sídliště v poloze Chlum: N 49°25'18.97", E 14°26'58.50" (6,9 km).

[9] Sepekov (PI), zřícenina středověké tvrze Skalice nad rybníkem Chobot: N 49°25'35.66", E 14°26'52.34" (7,1 km).

Tab. II.

Pam. archaeol. XVIII.

Mohyly u Řepeč.

➤ Nálezy z řepečských mohyl doby bronzové, měřítka různá. Uprostřed na výšku (č. 6) unikátní sekeromlat (výška tulejky 104 mm, šířka mlatu 278 mm). Podle Pič 1898.

⚡ Původní dokumentace archeologického výzkumu mohylového pohřebiště. Podle Pič 1898.

Archeologický atlas Čech

Vybrané památky od pravěku do 20. století

Archaeological Atlas of Bohemia

Selected sites from prehistory to the 20th century

Martin Kuna

a kolektiv:

Alžběta Danielisová, Dagmar Dreslerová, Jan Hasil,
Josef Hložek, Michaela Langová, Jan Mařík,
David Novák, Čeněk Číšecký, Zuzana Kačerová,
Eva Čepeláková, Judita Korteová, Dana Křivánková,
Petra Maříková Vlčková, Zdeněk Mazač, Jitka Říhová

Překlad resumé David J. Gaul

Revize překladu Zuzana Maritzová, Petra Maříková Vlčková

Vydal

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.,

Letenská 4, 118 01 Praha 1

a

Nakladatelství Academia, Středisko společných činností

AV ČR, v. v. i., Vodičkova 40, 110 00 Praha 1,

s podporou programu NAKI Ministerstva kultury ČR

Redakce neperiodických tisků

(Archeologický ústav AV ČR, Praha) Filip Laval

Fotografie na obálce Zuzana Kačerová

Logo AMČR Petr Kincl

Obálka, grafická úprava, sazba a zlom Zdeněk Mazač

Tisk Těšínská tiskárna, a.s.,

Štefánikova 1828/2, 737 01 Český Těšín

Vydání druhé, 2015

Ediční číslo 11779

ISBN 978-80-87365-82-3 (Archeologický ústav AV ČR, Praha)

ISBN 978-80-200-2526-5 (Academia)

Objednávky – Orders – Bestellungen:

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.,

Letenská 4, 118 01 Praha 1, Česká republika

Fax: +420 257532288, knihovna@arup.cas.cz

Knihu můžete zakoupit v síti knihkupectví Academia,

na www.academiaknihy.cz nebo v knihovně

Archeologického ústavu AV ČR v Praze.